

Productschap Diervoeder

VERGADERING : OPENBAAR BESTUUR
DATUM : 28 NOVEMBER 2006
AGENDAPUNT : 8h
BIJLAGE : OB-06-53

BETREFT **Project I.7: Kwaliteitsdienst Landbouwkundige Laboratoria**

In de bijlage is het in de titel genoemde projectplan opgenomen, in overeenstemming met de strategische toekomstverkenning PDV 2010. Het projectplan is al in de laatste bestuursvergadering vastgesteld, maar n.a.v. de recente DB.-vergadering zijn nog de kosten van de ondersteunende algemene activiteiten (informatievoorziening, sectorcommunicatie en basisvoorziening) naar rato toegerekend. Daarnaast is recent een besluit genomen over wie in de toekomst het werk gaat uitvoeren.

De KDLL – werkzaamheden worden sinds het begin (1988) in opdracht van het PDV uitgevoerd door TNO Kwaliteit van Leven te Zeist. Deze organisatie heeft in de 1ste helft van 2006 aangegeven dat standaard werkzaamheden zoals die van de KDLL niet langer behoren tot de primaire doelstellingen van TNO en deze daarom buiten de TNO organisatie te willen plaatsen. Op basis van een drietal uitgebrachte offertes heeft het Dagelijks Bestuur besloten de uitvoering te gunnen aan de TNO H&D groep te Zeist. Daarbij is een gefixeerde prijs tot aan 2009 voorzien.

ADVIES

De Werkgroep KDLL, de Commissie Kwaliteitsbeleid Diervoedersector en de Sectorcommissie Landbouwhuisdiervoeders adviseren positief, evenals het Dagelijks Bestuur.

FINANCIËLE ASPECTEN

De lasten worden gedekt uit een retributie die de deelnemende laboratoria verschuldigd zijn. Uitgangspunt is dat het geheel hieruit wordt gedekt.

SOCIALE CONSEQUENTIES

-

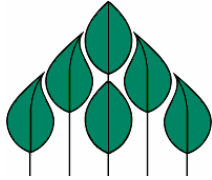
VOORSTEL

Voorgesteld wordt de bijlage goed te keuren.

COMMUNICATIE

-

BIJLAGE(N) : 1

Projectplan

Programma	:	I: Diervoederkwaliteit en -veiligheid	
Programmaleider	:	Johan den Hartog	
Projecttitel + nr.	:	Kwaliteitsdienst Landbouwkundige Laboratoria	I-7
Projectleider	:	Liebe Vellenga	
Versie	:	2006, finaal (28 november 2006)	
Looptijd	:	2006 – 2009	

INHOUDSOPGAVE

1. UITGANGSSITUATIE	2
2. VRAAGANALYSE EN –STELLING	2
3. DOEL- EN TAAKSTELLING	3
4. BELANGHEBBENDE PARTIJEN	3
5. RANDVOORWAARDEN EN AFBAKENING	3
6. AANPAK, WERKWIJZE EN FASERING	4
7. ORGANISATIE.....	5
8. COMMUNICATIE	5
9. BEGROTING VAN BATEN EN LASTEN	6

1. Uitgangssituatie

Op grond van de Strategische toekomstverkenning PDV 2006 – 2010 (november 2006) worden activiteiten van het Productschap Diervoeder (PDV) ondergebracht in projecten, binnen daartoe geformuleerde programma's.

Binnen het Programma I: 'Diervoederkwaliteit en – veiligheid' is het Project "Kwaliteitsdienst Landbouwkundige Laboratoria" (KDLL) opgenomen. In dit project worden de werkzaamheden van de KDLL, al in 1988 gestart, voortgezet in de komende 4 jaren.

2. Vraaganalyse en –stelling

Vanaf de jaren zeventig zijn de omvang en betekenis van laboratoriumonderzoek in de landbouwkundige sector, waaronder in de diervoedersector, sterk toegenomen. Ging het aanvankelijk vooral om de voederwaardekenmerken, in de loop van de jaren tachtig werden de parameters met betrekking tot voedselveiligheid (vooral ongewenste stoffen) steeds belangrijker. Tevens nam het onderzoek naar de microbiologische gesteldheid in belang toe.

Daarvoor zijn verschillende oorzaken aan te wijzen. Een steeds nauwkeuriger karakterisering van de voedingswaarde deed de behoefte aan meer en gedetailleerdere samenstellinggegevens groeien. Daarnaast zijn er vanaf de jaren tachtig steeds strengere (wettelijke) eisen voor productkwaliteit gekomen waardoor de vraag naar laboratoriumonderzoek is vergroot. De sinds 1992 open economische grenzen binnen de Europese Unie hebben geleid tot toenemende concurrentie, wat ook het meer noodzakelijk maakte de kwaliteit van producten te borgen en te kunnen aantonen. Tegelijkertijd was het GMP⁺-certificatieschema in de diervoedersector een belangrijke stimulans voor laboratoriumonderzoek naar productveiligheidskenmerken. In het kader van het GMP⁺-certificatieschema is monsteronderzoek als verificatie van de effectiviteit van procesbeheersing of als vorm van ingangscntrole een essentieel onderdeel van de bedrijfsvoering.

Het waarborgen van de betrouwbaarheid van de door laboratoria geproduceerde gegevens is van grote betekenis. Immers, er worden op basis van deze gegevens conclusies getrokken over de kwaliteit en veiligheid van grondstoffen en geproduceerde voeders. Binnen het GMP⁺ certificatieschema wordt hieraan sinds 1996 aandacht besteed door het toepassen van een Laboratoriumstandaard, waarbij drie elementen van belang zijn: (i) het toepassen van een adequaat kwaliteitssysteem bij de bedrijfsvoering en procesbeheersing, (ii) het toepassen van eenduidige analysemethoden én (iii) het deelnemen aan ringonderzoeken om de prestatie en betrouwbaarheid van de analysewerkzaamheden te vergelijken met andere laboratoria

Er is dus behoefte aan het kunnen deelnemen aan structureel georganiseerd ringonderzoek binnen de diervoedersector. In deze behoefte voorziet de sinds 1988 operationeel zijnde Kwaliteitsdienst Landbouwkundige Laboratoria (KDLL) van het PDV. Hoewel er internationaal voor verschillende analyseparameters ook door derden ringonderzoeken worden georganiseerd, blijft er ook in de periode 2006 – 2009 behoefte aan het brede pakket aan analyses van de KDLL, omdat dit in een groot aantal parameters voorziet die voor de diervoedersector van belang zijn. Al vele jaren nemen ca. 90 laboratoria (waarvan 15-20% uit het buitenland) deel aan de ringonderzoeken van de KDLL, waaruit blijkt dat het voorziet in een behoefte.

3. Doel- en taakstelling

De doelstelling van dit project is: *De landbouwkundige laboratoria in staat stellen de kwaliteit van hun analytische werkzaamheden te toetsen, op peil te brengen en/of te houden door middel van het vergelijken van hun prestaties met die van andere laboratoria.*

Dit wordt gerealiseerd door middel van het organiseren van interlaboratoriumonderzoek (ringonderzoek) volgens de beginselen van z.g. "proficiency testing". Dat wil zeggen, dat van een deelnemend laboratorium de prestaties in vergelijking met collega-laboratoria worden gemeten door middel van ringonderzoeken, waarbij de in de bundel Onderzoekmethoden van het PDV vastgelegde methoden als referentiekader worden gehanteerd. Toepassen van eigen huismethoden blijft in beginsel mogelijk, voor zover aantoonbaar is dat de resultaten niet afwijken. Deelname aan de KDLL geschiedt op geheel anonieme basis.

Voor de statistische verwerking van de resultaten worden alleen de analyseresultaten gebruikt die volgens die voorgeschreven methode zijn verkregen. De overige resultaten worden wel in de rapportage opgenomen, voorzien van een code waaruit kan worden opgemaakt waarom zij niet in de berekeningen zijn opgenomen.

4. Belanghebbende partijen

De primaire belanghebbenden bij de Kwaliteitsdienst Landbouwkundige Laboratoria zijn de *landbouwkundige laboratoria*, vooral zij die deelnemen aan het GMP⁺-certificatieschema diervoedersector 2006.

Indirecte belanghebbenden zijn de *leveranciers en producenten van mengvoeders, enkelvoudige (al dan niet) vochtrijke voedermiddelen, voormengsels en toevoegmiddelen*, kortom de gehele diervoedersector omdat zij veelal de opdrachtgever voor het uitvoeren van laboratoriumonderzoek zijn. Betrouwbaarheid van analyseresultaten voorkomt vele disputen tussen partijen onderling en tussen bedrijven en de overheid.

5. Randvoorwaarden en afbakening

Voorheen was een subdoelstelling van de KDLL ook het bevorderen van het toepassen van het gebruik van uniforme testprocedures. Dit is niet langer een doelstelling, omdat dit wordt nagestreefd via het GMP⁺-certificatieschema diervoedersector 2006, waarin ook eisen aan de (betrouwbaarheid van) analysemethoden opgenomen zijn.

Voorheen was ook een subdoelstelling van de KDLL het verrichten van methode-evaluerend onderzoek ten behoeve van validatie c.q. voldoende bruikbaarheid van een analyse- of testmethode voor de diervoedersector. Dit is niet in dit project opgenomen, maar maakt deel uit van het project I-10 m.b.t. de uniformering van analysemethoden voor de diervoedersector.

Een subdoelstelling uit het verleden die ook niet langer in dit kader wordt nagestreefd is het fungeren als kennisbron en individuele bedrijfsadvisering bij laboratoria. Dit is ook geen onderdeel meer van dit project, omdat laboratoria daarvoor rechtstreeks bij de uitvoerder van dit project, TNO Kwaliteit van Leven terecht kunnen.

6. Aanpak, werkwijze en fasering

De werkzaamheden in het kader van de KDLL zijn als volgt te onderscheiden:

1. Reguliere werkzaamheden, zoals het organiseren van ringonderzoeken met de daarbij behorende werkzaamheden van monstervoorbereiding, verzending van de monsters, het verzamelen en uitwerken van de analyseresultaten. In dit kader worden ook de rapporten samengesteld en verzonden.
2. Gebruikersgroepen organiseren. Een doelstelling van de KDLL is het bevorderen van het gebruik van uniforme testprocedures. Hiervoor worden bijeenkomsten van gebruikersgroepen georganiseerd, waarbij de analyseresultaten van de verschillende ringonderzoeken met de deelnemende laboratoria worden besproken, geanalyseerd en afspraken voor verbetering van de uniformering worden gemaakt. In de eerste jaren, na de oprichting van de KDLL, was dit een vrij omvangrijke taak. Nu is deze activiteit voor een aantal, relatief nieuwe pakketten, nog wel van belang, voor een aantal andere niet.
3. De vergaderingen van de Werkgroep KDLL voorbereiden, begeleiden, voorzitten en de actiepunten uitwerken. De Werkgroep KDLL houdt zich bezig met de volgende onderwerpen:
 - selectie ringonderzoekpakketten;
 - selectie monstermateriaal voor de ringonderzoeken;
 - opstellen en vaststellen begroting en werkplan KDLL;
 - accreditatie van bepaalde KDLL-ringonderzoeken.

De volgende kengetallen geven een indicatie van de aard en omvang van de ringonderzoeken.

Analysepakket	Aantal deelnemers	Frequentie per jaar	Aantal Monsters	Homogeniteitstest
totaal aantal deelnemers				
Aflatoxine	15	2	2	ja
chloorpesticiden en PCB's	15	2	2	nee
dierbehandelingsmiddelen, chemisch	8	2	4	nee
DON	13	2	2	nee
minerale oliën	5	2	3	nee
mest (dierlijke)	15	2	2	ja
microbiologische analyse	31	2	2	nee
microscopisch onderzoek	10	2	4	nee
mineralen en spoorelementen	42	2	2	ja
Vetkwaliteit	23	2	2	ja
Vitamines	10	2	2	nee
vocht, vet, eiwit in magere melkpoeder	11	2	2	nee
Weenderanalyse	51	2	2	ja
weipoeder in mageremelkpoeder	10	2	3	nee

Op basis van de behoefte in de praktijk kunnen analysepakketten worden toegevoegd. Bij te geringe deelname (< 5 deelnemers) wordt een pakket geschrapt, omdat dit statistisch niet meer betrouwbaar is en ook onvoldoende financiële dekking geeft.

7. Organisatie

Bij de uitvoering adviseert de werkgroep KDLL, die is gelieerd aan de Stuurgroep Analyse-aangelegenheden Diervoedersector (SAD) van het PDV. De coördinatie vanuit het PDV berust bij het hoofd Bureau Kwaliteitsbeleid Diervoedersector (BKB) en vraagt voor dit project totaal 185 direct productieve uren op jaarbasis (0,15 fte). In de toekomst zal meer aandacht aan de communicatie naar de (potentiële) belangstellenden en de diervoedersector breed worden besteed, waardoor de projectleiding meer dan voorheen betrokken zal zijn bij de werkzaamheden van de KDLL (zie par. 8: Communicatie).

De uitvoerende werkzaamheden zijn tot en met 2006 uitbesteed aan TNO Kwaliteit van Leven te Zeist. Met ingang van 2007 stopt TNO Kwaliteit van Leven hiermee, omdat zij deze niet tot haar core-business rekent. De werkzaamheden worden onder dezelfde condities overgenomen door TNO H&D Groep

Tabel 1: Benodigde personele bezetting in fte's

Soort projectmedewerkers	Aantal dpu/jaar	2006	2007	2008	2009
Projectleiding	1.220	100	185	185	185
Totaal		100	185	185	185
Aantal fte's		0,08	0,15	0,15	0,15

8. Communicatie

Communicatie naar belanghebbenden over voortgang en resultaten vindt plaats door middel van:

Nr.	Wat	Wanneer	Hoe	Door
1.	Algemene informatie over inhoud KDLL-activiteiten	Periodiek	Via website Elektronische nieuwsbrief/ persbericht	PDV
2.	Aanmelden voor ringonderzoeken	Jaarlijks	Via direct mail en digitale aanmeldprocedure via de website	TNO
3.	Ringonderzoek gegevens	Periodiek	Rapportvorm	TNO
4.	Algemene informatie over resultaten en publicaties (jaarverslag)	Jaarlijks	Via website	PDV
5.	Algemene informatie over resultaten en achtergronden	Op aanvraag	Workshop, lezing, nieuwsbrief	PDV

Er is duidelijk behoefte aan meer communicatie naar de (potentiële) belanghebbenden. Daarnaast is het relevant het belang en de resultaten van dit project in bredere kring onder de aandacht te brengen.

De communicatie als gevolg van dit project wordt opgenomen in de in het kader van programma V op te stellen jaarlijkse communicatieplanning.

9. Begroting van baten en lasten

Tabel 2: Begroting (prognose) van baten en lasten 2006-2009 (in €)

	2009P	2008P	2007B	2006HB	2006B
Baten					
Financieringsheffingen	5.600	11.200	17.400	11.700	
Bestemmingsheffingen					
Retributies	221.500	221.500	221.500	217.500	217.500
Diensten aan derden					
Rente					
Niet-bestede diensten door derden					
Vergoeding opgedragen taken					
Overige baten					
Totaal baten	227.100	232.700	238.900	229.200	217.500
Lasten					
Personeelskosten	12.600	12.600	12.600	6.800	
Reis-, verblijf- en representatiekosten	1.800	1.800	1.800	1.000	
Huisvestingskosten	700	700	700	400	
Bureaunkosten	600	600	600	300	
Vergaderkosten	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Financiële relaties	215.000	215.000	215.000	215.000	215.000
Diensten door derden	3.200	3.200	3.200	1.700	
Overige lasten					
Doorbelastingen	6.800	6.400	5.900	1.500	
Totaal lasten	243.200	242.800	242.300	229.200	217.500
Resultaat	-16.100	-10.100	-3.400	0	0
Reserve per 1 januari	16.000	26.100	29.500	27.500	0
Vermogensmutaties				2.000	
Reserve per 31 december	-100	16.000	26.100	29.500	0

9.1 Baten

Sinds 2004 wordt bij de KDLL het profijtbeginsel volledig toegepast door het in rekening brengen van alle kosten via een retributie bij de deelnemers (voorheen werd nog 25% uit een heffing gedekt). Ook de (beperkte) kosten van de coördinatie door het PDV-secretariaat worden in oplopende mate vanaf 2007 doorberekend in het tarief voor de KDLL-retributie. Voor de basisvoorziening wordt een financieringsheffing ingesteld, die naar rato van de doorbelaste kosten van de basisvoorziening (2006HB 100%, 2007B 75%, 2008P 50% en 2009P 25%) wordt doorverdeeld naar de projecten. Het betreft hier de kosten van de projectleiders en de overige kosten (secretaris, secretariaatskosten, bestuurskosten en vergaderkosten).

Met ingang van 2007 worden de kosten van de projecten V-1 (Informatievoorziening algemeen) en V-3 (Gestructureerde sectorcommunicatie) rechtstreeks aan de andere projecten toeberekend (zie paragraaf 9.2). De nog aanwezige reserves per 31 december 2006 zijn naar

rato van het aantal fte's over de andere projecten verdeeld. Dit is zichtbaar gemaakt onder de post 'Vermogensmutaties'.

Bij een gelijkblijvende deelname is er vanaf 2007 een lichte stijging van de retributietarieven (+ 1,8%) noodzakelijk.

Tabel 3: Ontwikkeling van de retributies bij gelijkblijvende deelname (in €)

	2009P	2008P	2007B	2006B
Basistarief	490	490	490	482
<u>Geaccrediteerde pakketten</u>				
Aflatoxinen	795	795	795	780
Mestcomponenten	795	795	795	780
Mineralen/spoorelementen	795	795	795	780
Vetkwaliteit	795	795	795	780
Weenderanalyse	795	795	795	780
Chloorpesticiden en pcb's	795	795	795	780
Dierbehandelingsmiddelen chemisch	795	795	795	780
Microbiologie	795	795	795	780
Vet, vuil en eiwit in mageremelkpoeder	795	795	795	780
DON	372	372	372	365
Microscopisch onderzoek	372	372	372	365
Minerale oliën	372	372	372	365
Water- en vetoplosbare vitamines	372	372	372	365
Weipoeder in mageremelkpoeder	372	372	372	365

9.2 Lasten

De personeelskosten en de daarmee samenhangende kosten hebben betrekking op de 0,15 fte (in 2006 nog 0,08 fte) vanuit het PDV voor de coördinatie van de uitvoering. Binnen het PDV worden daarvoor standaardtarieven aan programma's en projecten toegerekend, gebaseerd op de formatieve inzet voor een programma / project (zie tabel 4).

Onder 'financiële relaties' zijn de kosten opgenomen die TNO Kwaliteit van Leven te Zeist voor de uitvoering van de werkzaamheden tot en met 2006 in rekening brengt. Vanaf 2007 zijn dit de kosten van TNO H&D Groep. Onder 'diensten door derden' is het bedrag opgenomen dat het HPA doorberekent voor de facilitaire dienstverlening.

De kosten van de basisvoorziening (vanaf 2006 herzien) en – vanaf de begroting 2007 – van de projecten V-1 (Informatievoorziening algemeen) en V-3 (Gestructureerde sectorcommunicatie) zijn verdeeld over alle projecten die gebruik maken van de voorzieningen die in de genoemde projecten worden geboden. Deze bedragen zijn opgenomen onder de post 'doorbelastingen'.

Tabel 4: PDV-tarieven voor projectmedewerkers op basis van 1 fte

	Projectleider	Medewerker 2	Medewerker 1	Administratieve ondersteuning
Aantal DPU / jaar	1.220	1.440	1.525	1.660
Uurtarief (DPU) in €	85	65	45	35
Reis- en verblijfkosten	10.000	2.112	2.112	0
Huisvestingskosten	4.700	4.090	4.090	4.090
Bureaunkosten	3.850	3.850	3.850	3.850
Opslag HPA facilitair ¹	25%	25%	25%	25%

0-0-0-0-0-0

¹ Opslag op basis van de personeelskosten (= uurtarief * aantal dpu/jaar).